

100 de ani de Federico Fellini la TIFF 2020

Pentru cei care vor alege să-și petreacă vacanța de vară la Cluj-Napoca, între **31 iulie și 9 august**, TIFF propune o selecție generoasă de *cinema italiano*, în secțiunea **Focus Italia** ([link la știre](#)), și o celebrare a unuia dintre cei mai influenți cineaști din istorie, **Federico Fellini**, la 100 de ani de la nașterea sa.

Close-up Federico Fellini prezintă opt dintre bijuteriile sale cinematografice, multe dintre ele restaurate digital: *I Vitelloni*, *La Dolce Vita*, *8 ½*, *Giulietta degli spiriti*, *Roma*, *Amarcord*, *E la nave va*, *La voce della luna*.

Maestru al fanteziei, memoriei și dorinței, Fellini a lăsat în urmă peste 20 de filme flamboiante, impresionante vizual și traversate de o melancolie inconfundabilă. Contribuția unică la cinematografia mondială i-a fost răsplătită cu statuete onorifice la Cannes, Veneția și premiile Oscar, dar și indirect, prin nenumăratele creații care-l citează drept inspirație.

„Nu există final. Nu există început. Există doar pasiune infinită pentru viață”, spunea Fellini. Născut pe 20 ianuarie 1920 la Rimini, regizorul care avea să devină o emblemă a secolului 20 și-a cultivat de timpuriu talentul de caricaturist. Mai târziu, inspirat de imaginea jurnalistului din filmele americane, a decis să exploreze lumea presei. Primii pași în lumea filmului i-a făcut ca scenarist, puțin după împlinirea vârstei de 20 de ani. În 1947, era nominalizat pentru prima dată la Oscar, cu scenariul lui *Roma, città aperta*, dezvoltat cu Sergio Amidei și Roberto Rossellini. Au urmat 11 nominalizări și patru statuete Oscar pentru film străin, Globuri de Aur, Palme d'Or la Cannes pentru *La Dolce Vita* și trofee la Veneția.

Filmele sale conțin adeseori trimiteri autobiografice - le regăsim și în *I Vitelloni* (1953), al treilea din cariera sa, despre maturizarea târzie a tinerilor în universul micilor orașe italiene, cu cinci prieteni surprinși în momente-cheie ale vieții lor. Filmul a lansat cariera unuia dintre cei mai populari actori italieni, Alberto Sordi. *La dolce vita* (1960) i-a asigurat locul în topul celor mai influenți cineaști ai tuturor timpurilor. Un uriaș succes de box-office, cu Marcello Mastroianni și Anita Ekberg în scene devenite iconice, filmul e un comentariu acid despre cultura nocivă a faimei și decadența morală a Europei. Fermecătorul Mastroianni este alter-ego-ul regizorului în *8 ½* (1963), o capodoperă despre blocajul artistic al unui cineaș și despre culisele cinema-ului.

De succes s-a bucurat și *Giulietta degli spiriti* (1965), o apariție senzațională pe marele ecran a Giuliettei Mesina, partenera sa de viață, în rolul unei soții înșelate care își explorează

subconștientul, prilej pentru scene flamboiante, carnavalești – una dintre temele favorite ale lui Fellini.

Impactul pe care l-a avut mutarea sa de la Rimini în capitala Italiei, la 19 ani, l-a inspirat să creeze mai târziu **Roma** (1972), un portret impresionist al orașului, un caleidoscop de senzații, locuri și oameni. Comedia **Amarcord** (1973), în schimb, este o rememorare nostalgică a vieții din Rimini, traversată de personaje excentrice, ironizând „eterna adolescență” a italienilor sub influența fascismului și a Bisericii.

În drama muzicală **E la nave va** (1983), o fabulă despre război, filmată în studio și impresionantă vizual, un grup de aristocrați conduce pe ultimul drum o mare cântăreață de operă. Atmosfera se schimbă radical odată cu apariția unor refugiați de război. Din ediția de vară TIFF nu va lipsi nici **La voce della luna** (1990), ultimul său film. Pelicula reafirmă stilul care l-a consacrat pe creatorul absolut al cinematografului italian, într-o aventură fantastică în căutarea idealului feminin.